

*Ενημερωτικό δελτίο για την αιγαιακή και
κυπριακή προϊστορία*

15 Μαρτίου – 14 Απριλίου 2010

No 9

ΑΙΓΕΥΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΙΓΑΙΑΚΗΣ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΑΣ

Περιεχόμενα

1. ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ – ΗΜΕΡΙΔΕΣ – ΣΥΝΕΔΡΙΑ	3
2. ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ	7
3. ΝΕΑ ΑΡΘΡΑ	14
4. ΠΡΟΣΦΑΤΕΣ ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΕΣ	17
5. ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ	17
6. ΧΡΗΣΙΜΟΙ ΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΧΩΡΟΙ	18
7. ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ	18
8. ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ – ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	23
9. ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΘΕΜΑΤΑ	26
10. ΔΩΡΕΕΣ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΤΥΠΩΝ	27

1. ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ – ΗΜΕΡΙΔΕΣ – ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Δευτέρα 15 Μαρτίου

Ελλάδα, Αθήνα, 19:00

Upper House, British School at Athens (Σουηδίας 52)

Dr Kostalena Michelaki (McMaster University, Canada)

‘There is nothing permanent except change: exploring ceramic technological choice and change in prehistoric Calabria, Italy’.

Θα ακολουθήσει δεξίωση.

Τετάρτη 17 Μαρτίου

Αγγλία, Λονδίνο, 15.30

University of London School of Advanced Study
INSTITUTE OF CLASSICAL STUDIES

Senate House South Block Ground Floor G22 / 26

Mycenaean Seminar

Helena Tomas (Zagreb)

‘The story of the Aegean clay tablet: Cretan Hieroglyphic — Linear A — Linear B’.

Contact: olgak@sas.ac.uk

17-18 Μαρτίου

Αγγλία, Οξφόρδη

Ashmolean Museum

Συμπόσιο: *Radiocarbon Dating & Egyptian Chronology*

Για περισσότερες πληροφορίες [πατήστε εδώ](#)

Πέμπτη 18 Μαρτίου (4 διαλέξεις)

Ελλάδα, Θεσσαλονίκη, 19:00

Αίθουσα τελετών ‘Αλέξανδρος Παπαναστασίου’
Αριστοτελείου Πανεπιστημίου

OPEN MEETING - American School of Classical Studies at Athens

Jack L. Davis, ‘The Work of the School in 2009’
&

Stella Miller-Collett, ‘Ancient Wall Painting: The Anatolian Tradition’.

URL: <http://www.ascsa.edu.gr>

Ελλάδα, Αθήνα, 19:00

Ιταλική Αρχαιολογική Σχολή (Παρθενώνας 14-16)

Annual Open Meeting of the Netherlands Institute at Athens

Dr Christiane Tytgat (Director of the Netherlands Institute at Athens), ‘The Activities of the Netherlands Institute in 2009’.

Yvonne Goester, ‘Theisoa in Arcadia. Investigations by the Netherlands Institute at Athens 1985 – 2007’.

Professor Torsten Mattern (University of Trier), ‘Theisoa. New Research and the Consequences for the History of the Alpheios Valley’.

Ελλάδα, Αθήνα, 18.30-21:00 (2 διαλέξεις)

Ελληνική Εταιρεία & Πρωτοβουλία για την Ανάδειξη της Πολιτιστικής Κληρονομιάς, αίθουσα ‘Ντίνος Λεβέντης’, Τριπόδων 28, Πλάκα

Είσοδος = 15 Ευρώ (δωρεάν για αρχαιολόγους του ΥΠ.ΠΟ.Τ. & φοιτητές αρχαιολογίας)

M. Μαρθάρη (Προϊσταμένη ΚΑ’ ΕΠΚΑ), ‘Σκάρκος-Ιός: Συντηρώντας και αναδεικνύοντας έναν αρχαιολογικό χώρο της εποχής του Χαλκού σε ένα ιδιαίτερο φυσικό περιβάλλον’.

Στ. Λεκάκης (αρχαιολόγος), ‘Πρόταση βιωματικής προσέγγισης στη διαχείριση αρχαιολογικών χώρων’.

Παρασκευή 19 Μαρτίου (3 διαλέξεις)

Αγγλία, Λονδίνο, 18.30

University College London (UCL)

Lecture theatre G6, Institute of Archaeology, 31 Gordon Sq WC1

Marsia Bealby (University of Birmingham UK)

‘Minoans abroad: the murals at Tell-el Dab’a’.

<http://archaeologyplanet.blogspot.com>

Ελλάδα, Αθήνα, 18:30

Η εν Αθήναις Αρχαιολογική Εταιρεία (Πανεπιστημίου 22)

Μινωικό Σεμινάριο

Erik Hallager (Director of the Danish Institute)

‘The date of the Mycenaean administrative documents at Knossos’.

Για το πρόγραμμα: [πατήστε εδώ](#)

ΗΠΑ, Νέα Υόρκη, 18:30

THE NEW YORK AEGEAN
BRONZE AGE COLLOQUIUM
The Institute of Fine Arts (One East 78th Street)
Anne Chapin, 'If Walls Could Talk: A New Look at
the Frescoes of Mycenae'.
Email: IFA.events@NYU.edu

Δευτέρα 22 Μαρτίου (2 διαλέξεις)**Ελλάδα, Αθήνα, 19:30**

Ινστιτούτο Θερβάντες (Μητροπόλεως 23)
Arturo Vargas Escobar
'Αμερικανική και ευρωπαϊκή αρχαιολογία.
Ομοιότητες και διαφορές'.
Δικτυακός τόπος: <http://atenas.cervantes.es>

Ελλάδα, Θεσσαλονίκη, 20:15

Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης (Μ.
Ανδρόνικου 6)
Καθ. Ν. Σταμπολίδης (Πανεπιστήμιο Κρήτης)
'Ελεύθερα, νεκρόπολη Ορθής Πέτρας:
αναζητώντας τις γυναίκες'
Δικτυακός τόπος: www.amth.gr

22-23-24 Μαρτίου**Ελλάδα, Αθήνα**

Ξενοδοχείο Divani Palace Acropolis (Παρθενώνος
19-25), Αίθουσα Αριστοτέλης Α
Διεθνές Συνέδριο:
*Διατροφή, Οικονομία και Κοινωνία στον Ελληνικό
Χώρο. Προς μια καλύτερη σύζευξη αρχαιο-
λογίας και αρχαιομετρίας*
Διοργάνωση από το Ολλανδικό Ινστιτούτο
Αθηνών (NIA) και την Ελληνική Αρχαιομετρική
Εταιρεία (ΕΑΕ)
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Δευτέρα 22 Μαρτίου

9.00-9.30 Εγγραφή - Εναρξη

Συνεδρία: Στόχοι και μέθοδοι 1

9.30-10.00 J. Bintliff, 'Archaeological science,
scientific archaeology and the Big Questions in
the long-term development of Greek society
from prehistory to Roman times'

10.00-10.30 A. Papathanasiou, T. Theodoropoulou
& S. Valamoti, 'The quest for prehistoric meals:
integrating physical anthropology, archaeo-

botany and zooarchaeology towards an under-
standing of past diets in the Aegean'.

10.30-11.00 Διάλειμμα

Συνεδρία: Στόχοι και μέθοδοι 2

11.00-11.30 S. El Zaatari, K. Harvati & J.J. Hublin,
'Microwear texture analysis: the method and
its application to Greek pre-historic humans'.

11.30-12.00 L. Hapiot & C. Hastorf, 'Investigating
subsistence in Argos during prehistoric and
historical periods: Dental pathology, microwear
examination and stable isotopes analysis of
human remains'.

12.00-12.30 O. Decavallas, 'Plant oils from
Neolithic Aegean pottery: chemical evidence
confronted to archaeobotanical and
ceramological data'.

12.30-13.00 Συζήτηση

13.00-14.30 Μεσημεριανό Διάλειμμα

Συνεδρία: Η Νεολιθική Περίοδος

14.30-15.00 C. Mee, 'The subsistence economy of
Neolithic Kouphououno: towards an integration
of scientific approaches'.

15.00-15.30 M. Pappa, P. Halstead, K. Kotsakis, A.
Bogaard, R. Fraser, V. Isaakidou, I. Mainland, D.
Mylona, K. Skourtopoulou, S. Triantaphyllou,
Chr. Tsoraki, S.-M. Valamoti, R. Veropoulidou &
D. Urem-Kotsou, 'The Neolithic site of
Makriyalos, northern Greece: reconstruction of
social and economic structure of the
settlement through comparative study of the
finds'.

15.30-16.00 T. Popova & K. Leshtakov, 'Landscape,
land-use and society in the Neolithic settlement
Yabalkovo'.

16.00-16.30 Διάλειμμα

Συνεδρία: Η Πρώιμη Εποχή του Χαλκού

16.30-17.00 A. Papanthimou, S.-M. Valamoti, E.
Papadopoulou, E. Tsagaraki & E. Voulgari, 'Η
αποθήκευση των τροφίμων στα πλαίσια της
οικιακής οικονομίας της Πρώιμης εποχής του
Χαλκού: τα νέα δεδομένα από το Αρχοντικό
Γιαννιτσών'.

17.00-17.30 E. Papadopoulou & Y. Maniatis,
'Ανασυνθέτοντας τις τεχνικές θερμικής
επεξεργασίας της τροφής: η εφαρμογή της
υπέρυθρης φασματοσκοπίας στην ανάλυση
πήλινων θερμικών κατασκευών από το
Αρχοντικό Γιαννιτσών'.

17.30-18.00 M. Roumpou & D. Margomenou, 'An interdisciplinary study of storage practices in northern Greece: Typology, distribution and organic residue analysis'.

18.00-18.30 Συζήτηση

Τρίτη 23 Μαρτίου

Συνεδρία: Η Μέση και Ύστερη Εποχή του Χαλκού
1

9.30-10.00 V. Lenuzza, 'Scientific analysis: a 'magnifying glass' for the archaeological evidence on water management in Bronze Age Crete'.

10.00-10.30 T. Brogan, C. Sofianou, J. Morrison, D. Mylona, E. Margaritis, R. Beeston, 'Living off the fruits of the sea: new evidence for dining at Papadiokambos, Crete'.

10.30-11.00 Διάλειμμα

Συνεδρία: Η Μέση και Ύστερη Εποχή του Χαλκού
2

11.00-11.30 A. Ingvarsson-Sundström, S. Voutsaki & E. Milk, 'People, animals and social diversity in Middle Helladic Asine: a bioarchaeological view'.

11.30-12.00 S. Voutsaki, S. Triantaphyllou, E. Milka, C. Zerner, 'Middle Helladic Lerna: subsistence, economy, society'.

12.00-12.30 F. Kanz & K. Großschmidt, 'Early infants death and heavy metal pollution in EH to LH Aegina Kolonna'.

12.30-13.00 Συζήτηση

13.00-14.30 Μεσημεριανό Διάλειμμα

Συνεδρία: Η Μέση και Ύστερη Εποχή του Χαλκού
3

14.30-15.00 M. Roumpou, N. Müller, N. Kalogeropoulos & V. Kilikoglou, 'An interdisciplinary approach to the study of cooking vessels from Bronze Age Akrotiri, Thera'.

15.00-15.30 S. Andreou, G. Jones, C. Heron, V. Kiriati, K. Psaraki, M. Roumpou & S.-M. Valamoti, 'Smelly barbarians or perfumed natives? An investigation of oil and ointment use in Late Bronze Age northern Greece'.

15.30-16.00 S. Vitale, B. Lis & A. Koh, 'Wining and dining at Mitrou, East Lokris. Diet, Consumption, and Socio-Economic Changes in a "Peripheral" Site of the Mycenaean Mainland, circa 1375 to 1190 B.C.'

16.00-16.30 Διάλειμμα

Συνεδρία: Ιστορικές Περίοδοι

16.30-17.00 L. Karali & F. Megaloudi, 'Food offerings in a classical necropolis of Thasos island'.

17.00-17.30 D. Mylona, G. Iliopoulos, P. Liberakis, M. Ntinou, A. Pentinnen, D. Serjeantson, G. Syrides & T. Theodoropoulou, 'Integrating archaeology and science in a Greek sanctuary. Issues of practice and interpretation in the study of the bioarchaeological remains from the sanctuary of Poseidon at Kalauraia'.

17.30-18.00 C. Bourbou, 'Are we what we eat? Reconstructing dietary patterns of Greek Byzantine Populations (7th-13th centuries AD) through a multi-disciplinary approach'.

18.00-18.30 Συζήτηση

18.30-19.00 Καταληκτήρια Συζήτηση

Τετάρτη 24 Μαρτίου

Posters session

9.30-10.30 Discussion of posters

10.30-11.00 Coffee Break

Round Table Discussion

11.00-13.30 Round Table Discussion on the institutional framework of archaeometric research in Greece

Τρίτη 23 Μαρτίου

Ελλάδα, Αθήνα, 19:00

Irish Institute of Hellenic Studies (51a Odos Notara, Exarcheia)

Duncan Howitt-Marshall (University of Cambridge) 'The Maritime Cultural Landscape of Western Cyprus: Underwater Archaeological Investigations 2002-2007'.

RSVP: ihsa@hol.gr

Τετάρτη 24 Μαρτίου (1 συνάντηση & 1 ημερίδα)

Ελλάδα, Αθήνα, 19:00

Ιταλική Αρχαιολογική Σχολή (Παρθενώνος 14-16)

Annual Open Meeting of the Swedish Institute

Διάλεξη της δρος Ann-Louise Schallin, διευθύντρια του Σουηδικού Ινστιτούτου με θέμα 'The Work of the Swedish Institute in 2009'.

Θα ακολουθήσει η διάλεξη της δρος Anne Ingvarsson Sundström (Πανεπιστήμιο της

Uppsala) με θέμα 'The Human Remains from Middle Helladic Asine: a Re-evaluation'.

Δικτυακός τόπος: www.sia.gr

Ελλάδα, Βόλος, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Αίθουσα Πολυμέσων του ΙΑΚΑ

Διεπιστημονική ημερίδα: *Βίαιοι θάνατοι*.

Για το πρόγραμμα: www.ha.uth.gr

26-27 Μαρτίου

ΗΠΑ, Carbondale, IL

27th Annual Visiting Scholar Conference: *Making Senses of the Past: Toward a Sensory Archaeology*

Για το πρόγραμμα: [πατήστε εδώ](#)

Για περισσότερες πληροφορίες: [πατήστε εδώ](#)

26-28 Μαρτίου

Αγγλία, Leicester

University of Leicester

Συνέδριο: *Mediterranean Identities: Formation and Transformation*

<http://www.nottingham.ac.uk>

Δευτέρα 29 Μαρτίου

Ελλάδα, Αθήνα, 19:00

Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης (Νεοφύτου Δούκα 4)

Δημήτριος Σκυλιάρντι

«Τάφοι Ευπατριδών από το Γεωμετρικό Νεκροταφείο της Κηφισιάς»

Δικτυακός τόπος: <http://www.cycladic.gr>

Τρίτη 6 Απριλίου

Ελλάδα, Αθήνα, 19:00

Αμερικανική Σχολή Κλασικών Σπουδών, Αίθουσα Κότσεν, Γεννάδειος Βιβλιοθήκη

Ian Hodder (Stanford University)

'Engaging Communities Past and Present at Catalhöyük, Turkey'.

Δικτυακός τόπος: <http://www.ascsa.edu.gr>

Τετάρτη 7 Απριλίου

ΗΠΑ, Providence RI, 17:30

Providence College, Moore Hall I, 1 Cunningham Square, Providence RI

Thomas Strasser & Curtis Runnels

'Early Seafarers in the Mediterranean: Cretan Evidence for Pre-Homo Sapiens Mariners'.

Για περισσότερες πληροφορίες [πατήστε εδώ](#)

Παρασκευή 9 Απριλίου

Ελλάδα, Αθήνα, 20:00

Ινστιτούτο της Δανίας στην Αθήνα (Χαιρεφώντος 14^Α, Πλατεία Αγίας Αικατερίνης, Πλάκα)

Erik Hallager (διευθυντή του Ινστιτούτου της Δανίας στην Αθήνα), Έκθεση πεπραγμένων του έτους και ανασκόπηση των δραστηριοτήτων των Δανών ερευνητών στην Ελλάδα

& διάλεξη στα αγγλικά για τη χρήση χρωμάτων σε γλυπτά της Ακροπόλης από τον Jan Stubbe Østergaard (διευθυντή ερευνών στη Γλυπτοθήκη της Κοπεγχάγης).

Δικτυακός τόπος: www.diathens.com

12-16 Απριλίου

Αγγλία, Λονδίνο

Συνέδριο: *7th International Congress on the Archaeology of the Ancient Near East (ICAANE)*

Για περισσότερες πληροφορίες:

<http://www.7icaane.org/index.html>

Τρίτη 13 Απριλίου

Ελλάδα, Αθήνα, 17:00

Αμερικανική Σχολή Κλασικών Σπουδών, Αίθουσα Κότσεν, Γεννάδειος Βιβλιοθήκη

The 18th annual Malcolm H. Wiener Lecture

Sturt Manning (Cornell University)

'From Chronos to Chronologia: Absolute Dating & the Rethinking of the Archaeology of the Aegean World'.

Δικτυακός τόπος: <http://www.ascsa.edu.gr>

2. ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΑΙΓΑΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ:
A/A 2110

ΚΕΡΜΑΤΙΑ ΦΙΛΙΑΣ – Τιμητικός τόμος για τον Ιωάννη Τουράτσογλου (2 τόμοι)

Στέλλα Δρούγου, Δέσποινα Ευγενίδου, Χαράλαμπος Κρίτζας, Νικόλαος Καλτσάς, Βάσω Πέννα, Ηώς Τσούρτη, Μίνα Γαλάνη-Κρίκου και Ευτέρπη Ράλλη (επιμέλεια)

Πόλη και έτος: Αθήνα 2009

Εκδότης: Υπουργείο Πολιτισμού – Νομισματικό Μουσείο

Περιγραφή: Μαλακό εξώφυλλο, τόμος I: 603 σ., τόμος II: 631 σ., ασπρόμαυρες εικόνες, 29,7x24,3 εκ.

ISBN: 978-960-98451-4-4 & 978-960-89506-6-5

Τιμή: Δεν πωλείται

Περίληψη (από τον πρόλογο)

Ο Ιωάννης Τουράτσογλου επιβεβαιώνει την μακρά παράδοση των διευθυντών του Νομισματικού Μουσείου, οι οποίοι υπήρξαν αναγνωρισμένοι επιστήμονες με έντονη προσωπικότητα. Οι τόμοι αυτοί είναι ένα δείγμα αναγνώρισης, ένα αντίδωρο για την προσφορά του στο Μουσείο. Το πλήθος των συμμετοχών και των ειδικοτήτων μαρτυρεί για την εκτίμηση, τη φιλία και την αναγνώριση από συναδέλφους του, οι οποίοι προέρχονται από πολλούς επιστημονικούς χώρους, με τους οποίους ο τιμώμενος συνεργάστηκε ή ήρθε σε επαφή. Το Νομισματικό Μουσείο προσπάθησε να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις, ώστε να δοθεί η δυνατότητα σε όλους αυτούς που θέλησαν να συμμετέχουν σε αυτήν την έκφραση τιμής στον Ιωάννη Τουράτσογλου. Το αποτέλεσμα θα κριθεί από τη χρήση αυτών των τόμων.

Στο πρώτο τόμο που αφορά τη νομισματική προσεγγίζονται νομίσματα όλων των εποχών από νομισματολόγους, που προέρχονται από πολλές χώρες, μουσεία, υπηρεσίες, ερευνητικά κέντρα και ιδρύματα. Παρουσίαση νέου υλικού, νομισματική κυκλοφορία, νέες ερμηνείες, σκέψεις, διευκρινίσεις, συμβολές στην έρευνα προβληματικών θεμάτων και νομισματικών τύπων, δημοσίευση υλικού από το Νομισματικό Μουσείο αποτελούν τα θέματα των άρθρων. Η νεότερη γενιά νομισματολόγων παρουσιάζεται δυναμικά σε αυτόν τον τόμο και δεν είναι τυχαίο, αφού μαρτυρεί και την φροντίδα και την υποστήριξη του Ιωάννη Τουράτσογλου για τους νεότερους συναδέλφους. Ιστορικοί, αρχαιολόγοι, επιγραφικοί ασχολήθηκαν με θέματα των επιστημών τους που σχετίζονται με τη νομισματική με αφορμή τον τιμώμενο.

Στον δεύτερο τόμο, που αφορά την αρχαιολογία, καθηγητές, συνάδελφοι από τις Υπηρεσίες που υπηρέτησε ή συνεργάστηκε, νέοι συνεργάτες, κατέθεσαν την συμμετοχή τους με μία ποικιλία θεμάτων από την γλυπτική, κεραμική, επιγραφική, μικροτεχνία κλπ.

Οι δύο τόμοι αποτελούν ένα φόρο τιμής στον επίτιμο διευθυντή του Νομισματικού Μουσείου ως επιστήμονα, άνθρωπο και φίλο, αλλά και ένα σημείο συνάντησης όλων αυτών των επιστημόνων ώστε να συνεχιστεί το έργο για το οποίο τόσο προσπάθησε ο τιμώμενος, την προώθηση της επιστήμης, αρχαιολογίας και νομισματικής.

Περιεχόμενα

Τόμος I:

Εστιάζει στη νομισματική.

Τόμος II:

ΕΠΙΓΡΑΦΙΚΗ

Γιώργος Δεσπίνης, 'Ο δίσκος του εθνικού μουσείου αριθ. 93: «μνέμα τόδ' αινέο σοφίας ιατρό ἄριστο» [3-11].

Χρυσούλα Σαατσόγλου-Παλιαδέλη, 'Ενεπίγραφο απότμημα από την περιοχή του θεάτρου των Αιγών' [13-21].

Μαρία Λιλιμπάκη-Ακαμάτη, 'Εθνικά ονόματα σε επιγραφές της Πέλλας' [23-31].

Εμμανουήλ Βοττύρας, 'Παρατηρήσεις σε δύο επιγράμματα από τη Βέροια' [33-45].

M.B. Hatzopoulos, 'Some new documents from the Macedonian chancery; Problems of form and content' [47-55].

Βάσα Κοντορίνη, 'Άγνωστα «φαντάσματα» σε γνωστές επιγραφές από τη Ρόδο' [57-69].

Λίνα Γ. Μενδώνη, 'Τιμητικό ψήφισμα από την Καρθαία' [71-79].

Constantinos Lagos, 'Athena Itonia at Amorgos. A new interpretation of the evidence' [81-89].

Κωνσταντίνος Τσάκος, 'Η Φίλα και η Σάμος: προβληματισμοί γύρω από ένα βωμό' [91-105].

Denis Knopfler, 'Sur le nom d'un citoyen d'Akanthos enlevé par les pirates (Polyen VI54)' [107-111].

Ηλίας Σβέρκος, 'Μια επιτάφια ενεπίγραφη στήλη από την Ορεστίδα' [113-119].

Αμαλία Καραπασχαλίδου, 'Λίθινη ενεπίγραφη στήλη από τη Χαλκίδα-Πεδίο βολής' [121-123].

Γ.Α. Σουρής, 'Επικλήσεις στην Τύχη των αυτοκρατόρων σε επιγραφές από τη Μακεδονία' [125-131].

Γιώργος Βελένης, 'Η επιγραφή του Θύρσου στην Τεγέα' [133-141].

Αγγελική Στρατή, 'Η επιτύμβια επιγραφή του Αθανασίου Μασγίδα στη μονή Τιμίου Προδρόμου Σερρών. Σχόλια και παρατηρήσεις' [143-149].

Παντελής Μ. Νιγδελής, 'Ο Νέστωρ, ο Λυαίος και τα Πύθια. Ο βίος του Αγίου Δημητρίου υπό το φως νέων επιγραφικών ευρημάτων' [151-159].

Ιωάννης Βολανάκης, 'Ανέκδοτες επιγραφές και χαράγματα από ναούς και μονές του νομού Ηρακλείου Κρήτης' [161-165].

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

ΙΣΤΟΡΙΑ-ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

Στέλλα Δρούγου, 'Εικόνες και σύμβολα περί των Αιγών' [171-179].

Κ. Σουέρεφ, 'Η εποχή των Αντιπατριδών και οι «Μακεδονικοί Τάφοι» της Θεσσαλονίκειας και Κασσανδρειωτικής χώρας' [181-189].

ΑΝΑΣΚΑΦΙΚΑ

Ιωάννης Μ. Ακαμάτης, 'Προϊστορική Πέλλα. Νεκροταφείο εποχής Χαλκού' [193-213].

Αγγελική Κοτταρίδη, 'Η ορεινή Ημαθία στην Πρώιμη Εποχή του Σιδήρου (11ος - 7ος αι. π.Χ.)' [215-225].

Λιάνα Παρλαμά, 'Παλαμάρι Σκύρου, η ανασκαφή της οχύρωσης, 2000-2007' [227-241].

Στέφη Κόρτη-Κόντη, 'Ίωνικά ευρήματα στον αρχαϊκό Θερμαϊκό' [243-249].

Μαρία Τσιμπίδου-Αυλωνίτη, 'Φοίνικας 2005. Η μαρτυρία του κιβωτιόσχημου τάφου 4' [251-269].

Αναστασία Χρυσοστόμου, 'Ταφικό σύνολο από το Δυτικό Νεκροταφείο του Αρχοντικού Πέλλας' [271-277].

Δέσποινα Ζερνιώτη, 'Ταφικό συγκρότημα από τη ρωμαϊκή πόλη της Κασσιόπης' [279-287].

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ-ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑ

Emanuele Greco, 'Nota sul santuario di Apollo Pizio ad Atene' [291-297].

Paolo Vitti, 'Η αρχιτεκτονική του Φάρου της Αλεξάνδρειας' [299-311].

Antonio Corso, 'A few thoughts on the Tower of the Winds in Athens' [313-319].

Massimo Vitti, 'Η Αγορά του Καίσαρα και ο Ναός της Αφροδίτης στη Ρώμη. Σχόλιο και ενημέρωση [321-333].

ΓΛΥΠΤΙΚΗ

Άλκηστις Χωρεμή-Σπετσιέρη, 'Κεφάλι γενειοφόρου άνδρα από επιτύμβιο μνημείο' [337-347].

Νικόλαος Καλτσάς, 'Κεφαλή Ομήρου στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο' [349-357].

Βάσω Μισαηλίδου-Δεσποτίδου, 'Μια επιτύμβια στήλη από την περιοχή της Θεσσαλονίκης' [359-367].

Βικτώρια Αλλαμάνη-Σουρή, 'Η στήλη μιας άγνωστης κόρης από τη Βέροια' [369-377].

Δέσποινα Παπακωσταντίνου-Διαμαντούρου, 'Προχωράει το ανάγλυφον;' [379-385].

Θεοδοσία Στεφανίδου-Τιβεριού, 'Εντοιχισμένα ταφικά ανάγλυφα στη Θεσσαλονίκη. Πρώτες παρατηρήσεις' [387-403].

Valentina Grigorova-Gentcheva, 'An inedited Imperial statue from Bulgaria' [405-413].

ΚΕΡΑΜΙΚΗ

Πάυλος Χρυσοστόμου '«ΔΟΛΟΣ ΗΟ ΚΑΛΙΟΣ - ΚΑΛΙΟΣ ΕΜΙΤΗΣ ΔΟΛΙΟ». Δύο ενεπίγραφοι κάρυνοι των υστεροαρχαϊκών χρόνων από τη Μακεδονία' [417-425].

†Ηώς Ζερβουδάκη, 'Γόνας μόρος' [427-439].

Beryl Barr-Sharrar, 'A Plakettenvase from Ancient Messene' [441-449].

Δήμητρα Παπανικόλα-Μπακιρτζή, '«Πολύτιμα» εργαστηριακά απορρίμματα εφυσωμένης κεραμικής από τη Θεσσαλονίκη' [451-467].

ΑΡΧΑΙΑ ΘΡΗΣΚΕΙΑ

Αργυρούλα Δούλγερη-Ιντζεσίλογλου, 'Ο Λύκειος Απόλλων της Πεπαρήθου' [471-479].

Χάιδω Κουκούλη-Χρυσανθάκη, 'Απόλλων Κωμαίος στους Φιλίππους' [481-503].

Α.Δ. Ριζάκης, 'Αργολικές λατρείες στην Αχαΐα. Η θρησκεία ως μέσον πολιτικής επιρροής και αναζήτησης ταυτότητας' [505-511].

Zlaozara Gocheva, 'The Thracian Horseman's cult on the territory of Former Yugoslav Republic of Macedonia [FYROM]' [513-529].

ΜΙΚΡΟΤΕΧΝΙΑ

Μαρία Παππά, 'Νεολιθικός οικισμός Μακρύγιαλου Πιερίας. Αντικείμενα από spondylus gaederopus' [533-545].

Ελισάβετ-Μπεττίνα Τσιγαρίδα, 'Τύποι χρυσών ενωτίων της όψιμης κλασικής και της ελληνιστικής εποχής από τη βόρεια Πιερία' [547-559].

Κατερίνα Τζαναβάρη, 'Μεταλλικά περιάπτα σε σχήμα κεφαλής Αφροδίτης, από την αρχαία Λητή' [561-571].

Φωτεινή Ζαφειροπούλου, 'Χάλκινο δακτυλίδι από Αιτωλικό Νεκροταφείο' [573-577].

Χαράλαμπος Τσογγάρης, 'Παιονική ασπίδα στην Ορεστίδα της Άνω Μακεδονίας' [579-589].

Δέσποινα Ιγνατιάδου, 'Θιβητιανή χάντρα στα Λείβηθρα' [591-599].

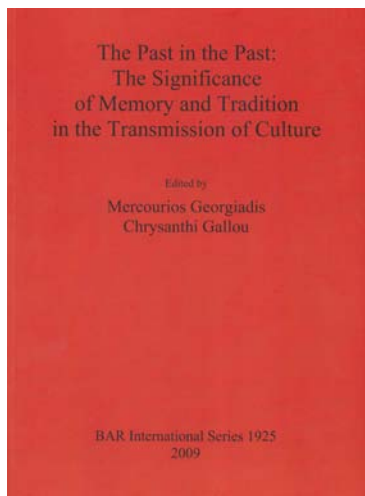
Πολυξένη Αδάμ-Βελένη, 'Οστείο εισιτήριο από την Αγορά Θεσσαλονίκης' [601-605].

VARIA

Νίκος Μίνω, 'Οι εργασίες συντήρησης στο Ιλίου Μέλαθρον' [609-617].

Πέτρος Θέμελης, 'Αθανάσιος και Κωνσταντίνος Δημητριάδης. Επίτροποι των ανασκαφών Ολυμπίας' [619-631].

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΙΓΑΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ:
A/A 2112

The Past in the Past: The Significance of Memory and Tradition in the Transmission of Culture

Mercourios Georgiadis & Chrysanthi Gallou (επιμέλεια)

Πόλη και έτος: Oxford 2009

Εκδότης: Archaeopress

Σειρά: BAR S1925

Περιγραφή: Μαλακό εξώφυλλο, 119 σ., ασπρόμαυρες εικόνες, 29,5x21 εκ.

ISBN: 978-1-4073-0407-6

Τιμή: £ 30 (ca. € 34)

Περίληψη (στα αγγλικά)

The present volume is the outcome of a session held at the 12th European Archaeological Association conference at Krakow in Poland, in September 2006, titled *The Past in the Past: The Significance of Memory and Tradition in the Transmission of Culture*. In the papers presented in this session as well as in the chapters presented in this volume there were three central concepts, which were very closely linked and interrelated, memory, tradition and identity. It became apparent that there were various ways in which they were perceived and consciously exploited within different societies. The purpose of this volume is to present several studies related to these issues and highlight different dimensions. The aim is not to cover all of these aspects, but to offer fresh views with up-to-date approaches on specific examples which follow different theoretical and thematic paths. The papers in this volume are chronologically diverse, covering prehistory, the classical period, the Middle Ages and as well as modern times, and are presented in this order. Spatially, they are concentrated in the Aegean and Scandinavia, offering different geographical contexts. The first six chapters examine how the past is used in the past, while the last two are concerned with how the past is used within present societies.

Περιεχόμενα

Mercourios Georgiadis & Chrysanthi Gallou, 'Introduction' [1-4].

Helene Whittaker, 'Memory and Cultural Values in the Middle Helladic Period. Some Preliminary Thoughts' [5-15].

Kathryn Soar, 'Old Bulls, New Tricks: The Reinvention of a Minoan Tradition' [16-27].

Mercourios Georgiadis, 'The East Aegean-Western Anatolia in the Late Bronze Age III: what do the tombs tell us about memory, tradition and identity?' [28-42].

Melanie Wrigglesworth, 'Memories of place. Bronze Age rock art and landscape in West Norway' [43-56].

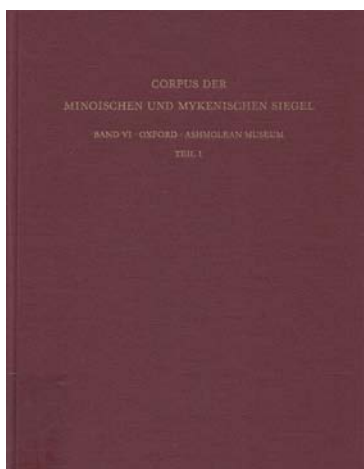
James Roy, 'Living in the mountains. Arkadian identity in the classical period' [57-66].

Pandelis Constantinakos & Metaxia Papapostolou, 'The Formation of Female Identity in Ancient Sparta through Kinetics' [66-70].

Magdalena Naum, 'Memories, practice and identity. A case of early medieval migration' [71-86].

Anna Simandiraki & Trevor Grimshaw, 'The Branding of Minoan Archaeology™' [87-104].

Charlotta Hillerdal, 'Material Identity - Archaeology and National Identity' [105-119].

ΑΙΓΑΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ:

Corpus der minoischen und mykenischen Siegel VI (2 τόμοι)

Helen Hughes-Brock με τον John Boardman

Πόλη και έτος: Mainz 2009

Εκδότης: Philipp von Zabern

Περιγραφή: Σκληρό εξώφυλλο, τόμος I: i-xxxii + 1-348 σ. , τόμος II: i-xiv + 349-712 σ., ασπρόμαυρες εικόνες, 2 έγχρωμοι πίνακες, 2 χάρτες, 25,5x19 εκ.

ISBN: 978-3-8053-3971-1 & 3-8053-3971-2

Τιμή: € 210

Περίληψη (στα αγγλικά)

These volumes publish the 516 Minoan and Mycenaean seals in the Ashmolean Museum, Oxford. Although many have been previously published, this publication is far more comprehensive than any which precede it and several artefacts previously considered doubtful or fake have been re-examined and rehabilitated. The seals are each illustrated and photographed with descriptions, commentary, comparanda and bibliographies.

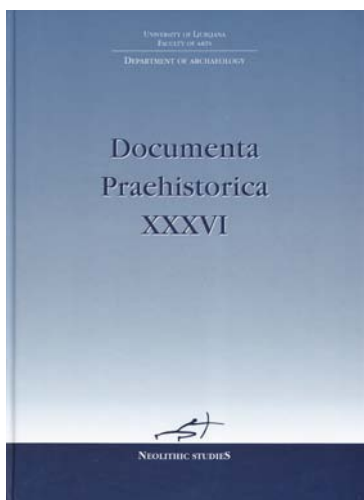
Περιεχόμενα

TOMOΣ I

Vorwort der Herausgeber
Sources of illustrations
Biographical abbreviations
Other abbreviations
Preface
Introduction
Appendix. Analysis results
Analysis tables
Concordances
Indexes
Catalogue
Nos. 1-185
Colour plate I
Tables of profiles
Map

TOMOΣ II

Sources of illustrations
Biographical abbreviations
Other abbreviations
Concordances
Indexes
Catalogue
Nos. 186-514, Add. 1-2
'Ring of Minos'
Colour plate II
Tables of profiles
Map

ΑΙΓΑΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ:
A/A 2111

Documenta Praehistorica XXXVI. 16th Neolithic Studies
Mihael Budja (επιμέλεια)

Πόλη και έτος: Ljubljana 2009

Εκδότης: Univerza v Ljubljani, Filozofska faculteta

Περιγραφή: Σκληρό εξώφυλλο, 348 σ., ασπρόμαυρες εικόνες,
30,2x21 εκ.

ISBN: 1408-967X

Τιμή: € 36

Περίληψη (στα αγγλικά)

The 16th Neolithic Studies anthology comprises seventeen selected papers presented at the fifteenth Neolithic Seminar *Climate Anomalies, Population and Culture Dynamics in Prehistory* that took place at the Department of Archaeology, University of Ljubljana in November 2008. We also present complementary studies focused on: (i) Palaeolithic 'art' objects in Slovenia, which were described as 'art' by their excavators, who undertook no further examination or authentication; (ii) the ¹⁴C gradient of Early Neolithic pottery dispersal and the gradients of Y-chromosome subhaplogroups J2b and E3b1 distribution that were hypothesized to mark the Early Neolithic demic event in Southeastern Europe; (iii) the diverse iconographic landscapes of the southern Balkans, especially those populated by human figurines; (iv) the comparative study of wild boar and domestic pig skulls, which suggests that a change in feeding habits as a result of domestication may have been a factor which influenced the action of the masticatory and neck muscles in reshaping the cranial region; (v) the study of the formation of layers of burnt herbivore dung in Neolithic, Eneolithic and Bronze Age Mediterranean caves that suggests that instead of seeing dung as a culturally neutral refuse which has to be disposed of, we might see its burning and deposition as the cultural manipulation of a potent substance.

Περιεχόμενα

Eleni Asouti, 'The relationship between Early Holocene climate change and Neolithic settlement in Central Anatolia, Turkey: current issues and prospects for future research' [1-5].

Bernhard Weninger, Lee Clare, Eelco J. Rohling, Ofer Bar-Yosef, Utz Böhner, Mihael Budja, Manfred Bunschuh, Angelica Feurdean, Hans-Georg Gebel, Olaf Jöris, Jörg Linstädter, Paul Mayew-ski, Tobias Mühlenbruch, Agathe Reingruber, Gary Rollefson, Daniel Schyle, Laurens Thissen, Henrieta Todorova & Christoph Zielhofer, 'The Impact of Rapid Climate Change on prehistoric societies during

the Holocene in the Eastern Mediterranean' [7-59].

Francesco Menotti, 'Climate variations in the Circum-Alpine region and their influence on Neolithic-Bronze Age lacustrine communities: displacement and/or cultural adaptation' [61-65].

Javier Fernandez López de Pablo & Magdalena Gómez Puche, 'Climate change and population dynamics during the Late Mesolithic and the Neolithic transition in Iberia' [67-95].

Detlef Gronenborn, 'Climate fluctuations and trajectories to complexity in the Neolithic: towards a theory' [97-109].

- Siiri Roots, 'Implications of the role of Southeastern Europe in the origins and diffusion of major Eurasian paternal lineages' [111-115].
- Mihael Budja, 'Early Neolithic pottery dispersals and demic diffusion in Southeastern Europe' [117-137].
- Patrik Galeta & Jaroslav Bruzek, 'Demographic model of the Neolithic transition in Central Europe' [139-149].
- Ebbe H. Nielsen, 'The Mesolithic background for the Neolithisation process' [151-157].
- Nadezhda Kotova, 'The Neolithization of Northern Black Sea area in the context of climate changes' [159-173].
- Krisztián Oross & Eszter Bánffy, 'Three successive waves of Neolithisation: LBK development in Transdanubia' [175-189].
- Emanuela Cristiani, Annalisa Pedrotti & Stefano Gialanella, 'Tradition and innovation between the Mesolithic and Early Neolithic in the Adige Valley (Northeast Italy). New data from a functional and residues analyses of trapezes from Gaban rockshelter' [191-205].
- Alexandru Dinu, 'The action of the masticatory muscles and cranial changes in pigs as results of domestication' [207-217].
- Dimitrij Mlekuž, 'The materiality of dung: the manipulation of dung in Neolithic Mediterranean caves' [219-225].
- Rastko Cvekić, 'Some thoughts on social versus cultural complexity' [227-245].
- Dušan Borić, Jelena Raičević & Sofija Stefanović, 'Mesolithic cremations as elements of secondary mortuary rites at Vlasac (Serbia)' [247-281].
- Stratos Nanoglou, 'Representing people, constituting worlds: multiple "Neolithics" in the Southern Balkans' [283-297].
- Simona Petru, 'Palaeolithic art in Slovenia' [299-303].
- Georgia Kourtessi-Philippakis, 'Lithics in the Neolithic of Northern Greece: territorial perspectives from an off-obsidian area' [305-311].
- Martin Kuča, Antonin Přichystal, Zdeněk Schenk, Petr Škrdla & Milan Vokáč, 'Lithic raw material procurement in the Moravian Neolithic: the search for extra-regional networks' [313-325].
- Phil Mason & Maja Andrić, 'Neolithic / Eneolithic settlement patterns and Holocene environmental changes in Bela Krajina (south-eastern Slovenia)' [327-335].
- Marcel Burić & Tihomila Težak-Gregl, 'Geopedological and climatic impact on the distribution and organization of Neolithic settlements in Eastern Croatia (Western Syrmia)' [337-345].

Book Reviews

3. ΝΕΑ ΑΡΘΡΑ

3.1. 'X-Radiography of Knossian Bronze Age Vessels: Assessing our Knowledge of Primary Forming Techniques'

Ina Berg

The Annual of the British School at Athens 104 (2009) [February 2010]: 137-173.

Περίληψη

Στο άρθρο αυτό εξετάζονται οι δυνατότητες της ραδιογραφίας ακτίνων-Χ στην αναγνώριση βασικών τεχνικών κατασκευής των κρητικών αγγείων της Εποχής του Χαλκού. Η ακτινογράφιση ενενήντα πέντε ΠΜ III έως και ΥΜ II αγγείων από την Κνωσό, χρονολογούμενων από την ΠΜ III έως την ΥΜ II, απέδειξε την καταλληλότητά της τεχνικής αυτής για την εξέταση της κρητικής λεπτής, ημυχονδροειδούς και χονδροειδούς κεραμικής. Σε αρκετές περιπτώσεις, κατέστη δυνατόν να διορθωθούν εσφαλμένα συμπεράσματα, που είχαν βασιστεί αποκλειστικά σε οπτική παρατήρηση, και να διευκρινιστούν καλύτερα συγκεκριμένες λεπτομέρειες ως προς την ποικιλία και την εξέλιξη των αρχαίων τεχνικών κατασκευής.

3.2. 'Mycenae and Tiryns: the Pottery of the Second Half of the Thirteenth Century BC - Contexts and Definitions'

E.B. French, Ph. Stockhammer & U. Damm-Meinhardt

The Annual of the British School at Athens 104 (2009) [February 2010]: 175-232.

Περίληψη

Από το 1950 εκτεταμένες και σημαντικές ανασκαφικές έρευνες έχουν λάβει χώρα στην Αργολίδα. Για τις Μυκήνες και την Τίρυνθα ένα μεγάλο μέρος της μεταανασκαφικής μελέτης έχει πλέον ολοκληρωθεί δίχως ωστόσο να έχει φτάσει στο τελικό στάδιο της δημοσίευσης. Η χρήση υλικού από τις προκαταρκτικές εκθέσεις έχει ωστόσο οδηγήσει σε συμπεράσματα, τα οποία δεν μπορούν να τεκμηριωθούν. Οι ερευνητικές ομάδες των δύο θέσεων, στενά συνεργαζόμενες, παρουσιάζουν στο άρθρο αυτό το λεπτομερές στρωματογραφικό πλαίσιο της εργασίας τους και τις τελικές εκθέσεις. Η διαγνωστική κεραμική για το δεύτερο ήμισυ του δέκατου τρίτου αιώνα π.Χ. (ΥΕ III Β2 Πρώμη και 'Υστερη), περίοδος που σηματοδεύτηκε από μία μεγάλη καταστροφή και στις δύο θέσεις, επεξηγείται στο πλαίσιο των συνευρημάτων της. Η σχέση των δύο θέσεων μπορεί με αυτόν τον τρόπο να αξιολογηθεί με μεγαλύτερη ακρίβεια. Τα στοιχεία αυτά θα επιτρέψουν τη διατύπωση καλά θεμελιωμένων ιστορικών υποθέσεων.

3.3. 'Mycenae Revisited Part 1. The Human Remains from Grave Circle A: Stamatakis, Schliemann and Two New Faces from Shaft Grave VI'

L. Papazoglou-Manioudaki, A. Nafplioti, J.H. Musgrave, R.A.H. Neave, D. Smith & A.J.N.W. Prag

The Annual of the British School at Athens 104 (2009) [February 2010]: 233-277.

Περίληψη

Οικοδομικές δραστηριότητες στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο στην Αθήνα το 2003 οδήγησαν στην ανακάλυψη εκ νέου των δύο ανδρικών σκελετών από το Λακκοειδή Τάφο VI, που αποκάλυψε ο Παναγιώτης Σταματάκης το 1877 με την ολοκλήρωση της ανασκαφής του Ταφικού Κύκλου Α, η οποία ξεκίνησε από τον Heinrich Schliemann. Αυτό το εύρημα μας έδωσε μία τριπλή ευκαιρία. Πρώτον, επαναξιολογήθηκε ο σημαντικός και συχνά πρωτοποριακός ρόλος, που διαδραμάτισε ο Σταματάκης

στις Μυκήνες και την αρχαιολογία της Ύστερης Εποχής του Χαλκού. Ο ρόλος του αυτός γενικά παραβλέφθηκε εξαιτίας τόσο του έντονου ανταγωνισμού εκ μέρους του Schliemann όσο και του υπερβολικού φόρτου εργασίας αλλά και του πρώιμου θανάτου του Σταματάκη. Δεύτερον, η λεπτομερής μελέτη των κρανίων και μετακρανιακών οστών επέτρεψε την αποκατάσταση των προσώπων των δύο ανδρών και τη σύγκρισή τους με τα πρόσωπα επτά ατόμων από τον Ταφικό Κύκλο Β, τα οποία είχαν νωρίτερα αποκατασταθεί. Αυτή η σύγκριση έδειξε ότι παρά την πιθανή συγγένεια των δύο ανδρών του τάφου VI, δεν μπορεί να υποστηριχθεί ανάλογη σχέση μεταξύ αυτών και των επτά προσώπων από τον Ταφικό Κύκλο Β με μόνο κριτήριο τα φυσιολογικά τους χαρακτηριστικά. Τέλος, όπως θα παρουσιαστεί σε επόμενα άρθρα, η μελέτη αυτή άνοιξε το δρόμο για την πρώτη σύγχρονη μορφολογική και χημική ανάλυση (της ισοτοπικής αναλογίας του στροντίου) ολόκληρης της συλλογής ανθρωπίνων σκελετικών υπολειμμάτων από τον Ταφικό Κύκλο Α, με στόχο τον προσδιορισμό του αριθμού των αντιπροσωπευμένων ατόμων και τον καθορισμό του βιολογικού φύλου και της ηλικίας θανάτου αυτών. Αξιολογώντας την ποιότητα των συνθηκών διαβίωσης των ατόμων αυτών, όπως αυτή αντικατοπτρίζεται στη σκελετική και οδοντική τους υγεία, και εξετάζοντας σκελετικές μαρτυρίες για την ενασχόλησή τους με φυσικές δραστηριότητες κατέστη δυνατό να ανασυνθέσουμε τον τρόπο ζωής των ανδρών και γυναικών που είχαν ταφεί στον Ταφικό Κύκλο Α.

3.4. 'Mycenae Revisited Part 2. Exploring the Local versus Non-local Geographical Origin of the Individuals from Grave Circle A: Evidence from Strontium Isotope Ratio ($^{87}\text{Sr}/^{86}\text{Sr}$) Analysis'

Argyro Nafplioti

The Annual of the British School at Athens 104 (2009) [February 2010]: 279-291.

Περίληψη

Η ανάλυση της ισοτοπικής αναλογίας του στροντίου ($^{87}\text{Sr}/^{86}\text{Sr}$) εφαρμόστηκε σε δείγματα οδοντικού σμάλτου από έντεκα ενήλικες από τον Ταφικό Κύκλο Α στις Μυκήνες προκειμένου να διερευνηθεί η τοπική ή μη-τοπική γεωγραφική τους προέλευση. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα των αναλύσεων παρατηρείται υψηλή ενδοπληθυσμιακή ποικιλότητα σε $^{87}\text{Sr}/^{86}\text{Sr}$ τιμές για τους Μυκηναίους από τον Ταφικό Κύκλο Α. Μόνο δύο από τα εξετασθέντα άτομα ταυτοποιήθηκαν ως αυτόχθονες στις Μυκήνες. Από τα υπόλοιπα εννέα, τρία άτομα χαρακτηρίστηκαν επήλυδες. Επειδή τα δύο από τα τρία αυτά άτομα είναι οι μόνες γυναίκες από τον Ταφικό Κύκλο Α, στις οποίες έγινε δειγματοληψία για την ανάλυση της ισοτοπικής αναλογίας του στροντίου, με επιφύλαξη προτείνεται ότι τα αποτελέσματα που παρουσιάζονται εδώ είναι πιθανό να αντικατοπτρίζουν γαμήλιες πρακτικές και τη μη-τοπική προέλευση των γυναικών από τα ανώτερα κοινωνικά στρώματα στις Μυκήνες. Ωστόσο, λόγω του εξαιρετικά μικρού αριθμού δεδομένων για το βιολογικά διαθέσιμο στρόντιο σε θέσεις του Αιγαϊακού χώρου, δεν είναι δυνατό να καθοριστεί με βεβαιότητα ο τόπος προέλευσής τους, ο οποίος μπορεί να απέχει μερικές δεκάδες ή εκατοντάδες χιλιόμετρα από τις Μυκήνες. Τέλος, λιγότερο σαφή είναι τα συμπεράσματα για την προέλευση των υπόλοιπων έξι εξετασθέντων ατόμων. Οι τιμές $^{87}\text{Sr}/^{86}\text{Sr}$ είναι δυνατόν σε συνδυασμό με μια μη-τοπική καταγωγή των εν λόγω ατόμων να αντικατοπτρίζουν ποικιλία 'τοπικών' και 'μη-τοπικών' τροφών στη διαίτά τους. Το συμπέρασμα αυτό δε μας ξαφνιάζει σε μια οικονομία του 'αναδιανεμητικού' τύπου, στον οποίο υποστηρίζεται πως ανήκει η Μυκηναϊκή οικονομία της ανακτορικής εποχής.

3.5. 'Kinship in Aegean Prehistory? Ancient DNA in Human Bones from mainland Greece and Crete'

A.S. Bouwman, K.A. Brown, T.A. Brown, E.R. Chilvers, R. Arnott & A.J.N.W. Prag
The Annual of the British School at Athens 104 (2009) [February 2010]: 293-309.

Περίληψη

Στη μελέτη αυτή έγιναν προσπάθειες να αναγνωριστεί αρχαίο DNA (aDNA) σε δείγματα οστών εννέα ανθρώπινων σκελετών προερχομένων από θέσεις της Νεολιθικής περιόδου και της Εποχής του Χαλκού στην Ελλάδα και την Κρήτη. Αρχαίο DNA δεν εντοπίστηκε σε δείγματα από τη Νέα Νικομήδεια, τη Λέρνα, την Κάτω Ζάκρο (Καραβιάδεντα) και τον Ταφικό Κύκλο Α των Μυκηνών. Για κάθε έναν από τους τρεις σκελετούς, οι οποίοι εξετάστηκαν από τον Ταφικό Κύκλο Β της Αντρώνας, οι αλυσιδωτές αντιδράσεις πολυμεράσης (PCRs) απέφεραν αποτελέσματα για πυρηνικό αλλά όχι μιτοχονδριακό DNA. Η παραγωγή DNA ήταν χαμηλή και αντιφατική, με τα αντίγραφα πολυμεράσης να αποτυγχάνουν να αποφέρουν αναπαραγωγίμα αποτελέσματα. Στο Κουφόβουνο οκτώ από τους είκοσι σκελετούς, που εξετάστηκαν, έδωσαν στοιχεία για μιτοχονδριακό ή/και πυρηνικό DNA, ενώ στον Ταφικό Κύκλο Β των Μυκηνών ενδείξεις για μιτοχονδριακό DNA έδωσαν τέσσερις από τους είκοσι δύο σκελετούς, που μελετήθηκαν. Σε δύο περιπτώσεις επιβεβαιώθηκε η ένδειξη στενής συγγένειας, κάτι το οποίο είχε ήδη προταθεί με την αποκατάσταση των προσώπων: το γεγονός αυτό εγείρει ενδιαφέροντα ερωτήματα σχετικά με τις κοινωνικές σχέσεις και το ρόλο γυναικών υψηλής κοινωνικής στάθμης στην κοινωνία της Μέσης και της Ύστερης Εποχής του Χαλκού. Συμπεραίνουμε ότι, αν και μπορεί να αναγνωριστεί DNA σε ορισμένους σκελετούς της Ανατολικής Μεσογείου των τελευταίων αιώνων της Εποχής του Χαλκού, δεν εντοπίζεται συχνά σε υλικό αυτής της εποχής και ενδεχομένως απουσιάζει από παλαιότερο υλικό.

3.6. 'Casting Finger Rings in Mycenaean Times: Two Unpublished Moulds at the National Archaeological Museum, Athens'

Elena Konstantinidi-Syvridi & Maria Kontakí
The Annual of the British School at Athens 104 (2009) [February 2010]: 311-319.

Περίληψη

Στην παρούσα μελέτη καταγράφονται δύο αδημοσίευτες μήτρες από την αποθήκη της Προϊστορικής Συλλογής του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου στην Αθήνα, προσφέροντας το ερέθισμα για μία επανεξέταση της τεχνικής κατασκευής των δακτυλιδιών με σφενδόνη της μυκηναϊκής εποχής. Οι μήτρες, από τις οποίες η μία είναι ημικυλινδρική και η άλλη ορθογώνια, ανήκουν σε μία περιορισμένη τάξη ευρημάτων, που προέρχονται από την Κρήτη, την Ηπειρωτική Ελλάδα και την Έγκωμη της Κύπρου.

3.7. 'Prehistoric Laconia: A Note on the Location of the Site of Souroukla'

R. Hope Simpson
The Annual of the British School at Athens 104 (2009) [February 2010]: 321-324.

Περίληψη

Το 1921 ο Carl Blegen εντόπισε μυκηναϊκά και άλλα αρχαία όστρακα στην τότε ονομαζόμενη θέση Σουρούκλα, κοντά στη Σκάλα Λακωνίας. Ο William Coulson και άλλοι μελετητές λανθασμένα υπέθεσαν ότι η θέση Σουρούκλα πρέπει να ταυτιστεί με τον Άγιο Στέφανο, μία σημαντική θέση, την οποία ερεύνησε επιφανειακά ο γράφων το 1955 και αργότερα ανεσκάφη από την Βρετανική Σχολή υπό τη διεύθυνση του Λόρδου William Taylour. Ο γράφων δείχνει στο παρόν άρθρο την ταύτιση της Σουρούκλας με τη θέση Σκάλα: Άγιος Νικόλαος.

4. ΠΡΟΣΦΑΤΕΣ ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΕΣ

- 4.1.** Giovanni Boffa, 2009. Review of A. Mazarakis-Ainian (ed.), *Oropos and Euboea in the Early Iron Age. Acts of an International Round Table, University of Thessaly, June 18-20, 2004* (Volos: University of Thessaly Press, 2007), *La Parola del Passato. Rivista di Studi Antichi* CCCLXVIII: 381-400.
- 4.2.** Lionel Casson, 2009. Review of A.B. Knapp, *Prehistoric and Protohistoric Cyprus* (Oxford: Oxford University Press, 2008), *Nautical Archaeology* 38.1 (March): 178-179.
- 4.3.** Joanne Clarke, 2009. Review of E. Peltenburg (ed.) *The Chalcolithic Cemetery of Souskiou-Vathyrakakas, Cyprus. Investigations of Four Missions from 1950 to 1997* (Nicosia: Department of Antiquities, Cyprus, 2006), *The Classical Review* 59.1 (April): 236-237.
- 4.4.** S. Fourrier & F. le Mort, 2008 [2009]. Review of E. Peltenburg (ed.), *The Chalcolithic Cemetery of Souskiou-Vathyrakakas, Cyprus. Investigations of Four Missions from 1950 to 1997* (Nicosia: Department of Antiquities, Cyprus, 2006), *Paléorient* 34.2: 200-202.
- 4.5.** Cynthia S. Colburn, 2009. Review of Anne P. Chapin (ed.), *ΧΑΡΙΣ: Essays in Honor of Sara A. Immerwahr* (Princeton: American School of Classical Studies, 2004), *Journal of Near Eastern Studies* 68.2: 117-119.
- 4.6.** John G. Younger, 2009. Review of James C. Wright (ed.), *The Mycenaean Feast* (Princeton: American School of Classical Studies at Athens, 2004), *Journal of Near Eastern Studies* 68.2: 150-152.

5. ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

- 5.1.** Leake, W.M., 1835. *Travels in Northern Greece* (4 vols), London: J. Rodwell.
Για τον τόμο I: [πατήστε εδώ](#)
Για τον τόμο II: [πατήστε εδώ](#)
Για τον τόμο III: [πατήστε εδώ](#)
Για τον τόμο III: [πατήστε εδώ](#)
- 5.2.** Leake, W.M., 1830. *Travels in the Morea* (3 vols), London: J. Murray.
[Πατήστε εδώ](#)
- 5.3.** Leake, W.M., 1846. *Peloponnesiaca, a Supplement to Travels in the Morea*, London: J. Rodwell.
[Πατήστε εδώ](#)
- 5.4.** Dodwell, E., 1819. *A Classical and Topographical Tour through Greece, during the Years 1801, 1805 and 1806* (2 vols), London: Rodwell and Martin.
[Πατήστε εδώ](#)
- 5.5.** Dodwell, E., 1834. *Views and Descriptions of Cyclopien, or, Pelasgic Remains, in Greece and Italy with Constructions of a Later Period*, London: A. Richter.
[Πατήστε εδώ](#)

6. ΧΡΗΣΙΜΟΙ ΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΧΩΡΟΙ

Ερευνητικό Πρόγραμμα Νεολιθικού Οικισμού Αυγής Καστοριάς

Το Ερευνητικό Πρόγραμμα Νεολιθικού Οικισμού Αυγής επιδιώκει τη μελέτη των υλικών καταλοίπων του συγκεκριμένου νεολιθικού οικισμού με στόχο την προσέγγιση της κοινωνικής δομής, της ιδεολογίας και των στρατηγικών επιβιώσής του. Η θέση του οικισμού βρίσκεται σε λοφώδη περιοχή, 500 μ. βόρεια της Αυγής, 7 χλμ νότια από το Άργος Ορεστικό και 10 χλμ νοτιοδυτικά της Λίμνης Ορεστίδος. Οι ανασκαφές στην Αυγή, με έκταση προς το παρόν 2000 μ², έχουν φέρει στο φως κατάλοιπα κτιριακών και άλλων κατασκευών της 6ης και 5ης χιλιετίας π.Χ.

Για τον ιστότοπο: [πατήστε εδώ](#)

Αρχαιολογικό πρόγραμμα Παλιαμπέλων

Το αρχαιολογικό έργο στα Παλιάμπελα Κολινδρού είναι μια διεθνής προσπάθεια που έχει ως στόχο την συστηματική έρευνα, την διαχείριση και την αξιοποίηση του προϊστορικού οικισμού των Παλιαμπέλων του Δήμου Κολινδρού. Το πρόγραμμα εγκαινιάστηκε το 1999 και συνεχίζεται μέχρι σήμερα. Διεξάγεται από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, υπό τη διεύθυνση του καθ. Κωνσταντίνου Κωτσάκη, σε συνεργασία με την Αγγλική Αρχαιολογική Σχολή και το Πανεπιστήμιο του Σέφελντ της Μεγάλης Βρετανίας με επικεφαλής τον καθ. Paul Halstead.

Για τον ιστότοπο: [πατήστε εδώ](#)

7. ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ

7.1. 6^ο Διεθνές Συνέδριο Βοιωτικών Μελετών στην Ελλάδα (Λιβαδειά, 10-12 Σεπτεμβρίου 2010)

Προθεσμία υποβολής: 1 Απριλίου 2010.

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΒΟΙΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ πραγματοποιεί το 6^ο Διεθνές Συνέδριο (10-12 Σεπτεμβρίου 2010) στη Λιβαδειά.

Το Συνέδριο θα περιλαμβάνει τα εξής τμήματα:

- I. Προϊστορία και Αρχαίοι Χρόνοι,
- II. Βυζάντιο - Νεότεροι Χρόνοι,
- III. Σύγχρονα προβλήματα της Βοιωτίας.

Η Εταιρεία μας θα θεωρήσει τιμή της αν αποδεχτείτε την πρόσκλησή μας, να μετάσχετε στις εργασίες του Συνεδρίου και να ανακοινώσετε θέμα της δικής σας επιλογής, που ν' αφορά την Βοιωτία.

Θα επιλεγούν θέματα που παρουσιάζουν πρωτοτυπία, ιδιαίτερο επιστημονικό ενδιαφέρον και θα προσκομίσουν νέα στοιχεία στην έρευνα.

Σας παρακαλούμε να ευαρεστηθείτε να απαντήσετε στην πρόσκλησή μας αυτή, συμπληρώνοντας και επιστρέφοντας το συνημμένο Δελτίο Συμμετοχής και περίληψη του θέματός σας, εκτάσεως όχι πλέον μιας δακτυλογραφημένης σελίδας (η οποία θα συνοδεύεται από CD ή δισκέτα και μία εκτύπωση), μέχρι την 1^η Απριλίου 2010, για να γίνει η επιλογή των θεμάτων.

Οι ανακοινώσεις μπορεί να εκφωνηθούν στην ελληνική ή σε άλλη ευρωπαϊκή γλώσσα.

Με την έκφραση της ελπίδας να λάβουμε εκ μέρους σας μια καταφατική απάντηση, σας απευθύνουμε εκ των προτέρων τις ευχαριστίες μας και τους φιλικούς χαιρετισμούς μας.

Για την Οργανωτική Επιτροπή
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Νικόλαος Κόλλιας
Η ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: Κ. Κωνσταντέλλου
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ : κ. Κ. Κωνσταντέλλου, Ζ. Πηγής 8-
10, Γ' ορ. Αθήνα 10678, τηλ. 2103819319, φαξ:
210-3823077, Ηλ/κή Δ/ση: gkonstan@hol.gr

ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ:

Να επιστραφεί έως 1/4 / 2010

ΕΠΩΝΥΜΟ:

ΟΝΟΜΑ:

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΙΔΙΟΤΗΤΑ:

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:

ΤΗΛΕΦΩΝΟ :

ΦΑΞ :

ΗΛ/ΚΗ Δ/ΝΣΗ:

ΘΕΜΑ :

*ΠΡΟΣΟΧΗ: Το έντυπο αυτό πρέπει να συνοδεύεται από περίληψη του θέματός σας, σε μία δακτυλογραφημένη σελίδα (μαζί με CD ή δισκέτα και μία εκτύπωση).

9

7.2. Venice PoCA 2010

Deadline: 30 June 2010.

The Ca' Foscari University of Venice is proud to announce the 10th edition of Postgraduate Cypriote Archaeology (PoCA). This year meeting will be held from 28th to 30th of October 2010 at the conference hall of our university and the prestigious hall of the Ateneo Veneto where the keynote lecture will take place. Beyond the PoCA, in 2010 Venice will celebrate the 500th anniversary of the death of Caterina Cornaro, last queen of Cyprus and the twining with a Cypriote town, Larnaca.

The PoCA symposium offers an excellent opportunity to postgraduate students and new scholars, from various backgrounds and disciplines, who are currently carrying out research on Cypriot Culture, to present their work, exchange ideas and meet people who carry out research in the same field.

We welcome all papers regarding archaeological, historical, anthropological, or

rather material culture and art history. There is no chronological limit. This 10th edition's aim is to extend the interest of the colloquium in the drop subjects of the material culture, art history and anthropology and in the chronological periods of the Middle Ages and the Modern Era.

There is no registration fee.

Please send your paper title and a short proposal of no more than 200 words, along with biographical details, to Mia-Gaia Trentin, trentinmia@libero.it or to Iosif Hadjikyriakos, iosifhadji@libero.it no later than June 30th, 2010. Papers should be 20 minutes long, as they will be followed by discussion. Please note that we intend to publish the proceedings. All submissions will be subject to editorial review, and therefore acceptance for presentation does not automatically guarantee inclusion in the final publication.

7.3. The 16th Annual Meeting of the European Association of Archaeologists will be held in the city of The Hague in the Netherlands from 1st-5th September 2010.

Deadline: 1 May 2010.

An excellent venue for the meeting has been found in Leiden University Campus The Hague, in the building of the Royal Conservatoire, adjacent to the central railway station in the centre of town. The meeting is organised by the Faculty of Archaeology, Leiden University, the Department of Archaeology of the Municipality of The Hague and

the Cultural Heritage Agency (Ministry of Education, Culture and Science), with financial support from the Minister of Culture. A broad advisory panel with representatives of all sectors of Dutch archaeology ensures participation and support from across Dutch archaeology.

For further information:
<http://www.eaa2010.nl/>

The meeting will be preceded by a separate one-day conference on science-based archaeology. The pre-conference meeting will take place on Tuesday, 31st August 2010, at Delft University, and

is organised by the Delft-Leiden Centre for Archaeology, Art history and Science (CAAS). Registered participants of the EAA annual meeting can attend free of charge. For more information please go to www.CAASonline.nl

---

7.4. The first submission deadline for the AIA's 112th Annual Meeting, to be held in San Antonio, Texas, January 6-9, 2011, is rapidly approaching.

The AIA invites archaeologists and scholars from related fields to submit a session or paper for consideration for inclusion in the Academic Program.

The schedule for submission of sessions and papers has been revised from past years. There are now two deadlines. The first deadline is in March for all colloquia (including joint AIA/APA sessions), workshop and any open-session presenters who require an early decision. This will allow all accepted presenters adequate time to apply for funding and for any non-U.S. Resident to apply for a visa. The second deadline is in August and is for all other open session paper and poster submissions and resubmission of provisionally accepted colloquia. We have also implemented a two-week grace period for both deadlines. Submissions will still be accepted for two weeks following each deadline but with an administrative fee of \$25. The two deadlines are: Friday, March 12, 2010 and Friday, March 26 (with \$25 fee): This

deadline is applicable to all workshops and colloquia including joint AIA/APA colloquia, and any open-session submissions needing an early decision to acquire a visa or obtain funding. Friday, August 6, 2010 and Friday, August 20 (with \$25 fee): This deadline is applicable for open session paper and posters submissions, and any provisionally accepted colloquia that are resubmitting. The submission system will be open through August 20, 2010. If you expect to be in the field without internet access you may submit your abstracts early, but you will not be notified of the PAMC's decision until late September.

The full Call for Papers and submission instructions are available on the AIA website: www.archaeological.org.

View the 2011 Call for Papers:
<http://www.archaeological.org/>
Online Submission Forms:
<http://www.archaeological.org/>

7.5. EuroMed2010 - Call for Papers

Dedicated to Digital Cultural Heritage and Digital Libraries
November 8 - 13th, 2010
Lemesos, Cyprus
Paper submission full papers June 1st, 2010.
Paper submission project/short papers June 11th, 2010.

You are kindly invited to submit a paper to the EUROMED2010 joint conference which will provide an opportunity to exchange research results, opinions, experiences and proposals on the best practice and hi-tech tools from Information and Communications Technology to

document, archive, preserve, manage and communicate Cultural Heritage (CH). The main goal of the event is not only to illustrate the programs underway but also excellent work wherever it is located and however it is supported, in order to promote a common approach to the

tasks of e-documentation of World Cultural Heritage. Furthermore, regional capacities in the area of Cultural Heritage and IT will be facilitated in advancing their know-how through the exchange of information and generation of new ideas and cooperation's, where the world meets the finger prints of several ancient civilizations on earth. To reach this ambitious goal the topics covered will include experiences in the use of innovative recording technologies & methods and how to take best advantage to integrate the results obtained to build up new tools and/or experiences as well as improved methodologies for documenting, managing and communicating CH. The EuroMed2010 joint event will focus on interdisciplinary and multi-disciplinary research concerning both cutting edge Cultural Heritage Informatics and use of technology for the representation, documentation, preservation, archiving and communication of CH knowledge.

The scope includes standards, metadata and every phase of CH information technology: initial data capture/digitization, information/data processing, reconstruction, visualization and documentation as well as dissemination of results to the scientific and cultural heritage communities and to the general public (Multilingua, Multimedia Digital Library). We are also interested in aspects of the wider legal, IPR and ethical responsibilities of Cultural Heritage Informatics. Research subjects parallel the interests of CIPA, ISPRS and EuroMed including culturally significant monuments, artefacts and sites as well as the activities of museums, libraries, archives, and organizations involved with their care.

For more information about the joint conference please visit the webpage:

<http://www.euromed2010.eu>

or directly contact the chair of the event at:

chairman@euromed2010.eu

7.6. The Beast Within (and Without) Animals in the Ancient World. Graduate Colloquium at the University of Madison, WI, October 1-2

Deadline: 30 April 2010.

Ever since rational animals began to record their thoughts, they have portrayed the creatures around them as friend, foe or food. Since that time, the defining line between man and beast has preoccupied artists and authors. While some, such as Pliny and Aristotle, have taken a scientific approach to describing animal behavior, others have chosen a more artistic path, using animals as a way to think about humans or vice versa. Possible topics may include, but are not limited to:

- Depictions of tame, wild or mythological animals in art or literature
- Encounters between man and animal in the hunt, in the house or in the arena
- Metamorphoses, whether brought on by the gods, by natural forces or by magic
- Bestial behavior displayed by humans (or humane behavior by beasts)

These are only a few examples, and are not meant to exhaust the possible topics that would fit under our theme. We welcome papers from any discipline (history, philology, philosophy, material culture, etc.) and any era of the Greco-Roman world. The keynote address will be delivered by Mark Payne, Associate Professor of Classics at the University of Chicago.

Graduate students wishing to present a paper at the colloquium should submit a titled abstract of 300 words or less to UWClassics.colloquium@gmail.com by April 30, 2010. Name, the title of the paper, email address, institution, city, state, and country should be included on a separate page sent with the abstract. Notifications will be sent around the end of May. Questions about the colloquium should be directed to Lisa Feldkamp, lfeldkamp@wisc.edu.

7.7. ARCHAEOACOUSTICS: SPACES and SOUND in the ANCIENT WORLD (11-14 November 2010)

Deadline: 15 April 2010.

The field is an application of the sense of hearing to the science of archaeology. We are particularly interested in the role acoustic behavior may have had in the development and design of important architecture and ritual spaces throughout the ancient western world.

Preliminary studies have shown that manmade prehistoric chambers still resonate at a sound wave frequency which appears to shift brain activity in the prefrontal cortex; just as the rooms would have done when they were created. This shifting is believed to emphasize a part of the brain that deals with creativity, mood and emotional processing.

What effect could this have had on the people who used such spaces? Was the phenomenon deliberately manipulated? How did it impact in human development? What practices seem to reflect an early human desire to "tune in"? Why? Can we apply this information today?

A UNESCO World Heritage Site: Malta's Hal-Saflieni Hypogeum presents an incomparable surviving example that begs to be explored. http://en.wikipedia.org/wiki/Hypogeum_of_Hal_Saflieni

The intent of this conference is to provide a forum for expanding previous conceptions and introducing new methodologies, while exploring

the importance of sound in the ancient world, with focused expertise from a variety of backgrounds:

- Anthropology
- Archaeology
- Architecture
- Art History
- Biofeedback
- History
- Music
- Neurology
- Physics
- Psychophysiology

Unexpected relevance is on the horizon.

Submission of abstracts and proposals will be open until 15 April. Conference details will be available once we have arranged the provisional program. Please note that if you apply and are accepted to display a poster or to make a demonstration, we will provide a short speaking slot to introduce your work to the conference.

All abstract submissions should be made to: Conference@AncientMed.org

Announcements will be made by 30 April.

Details of program, venue, and inclusions will be published on this website at that time. Registration will open 01 May 2010. Send us a quick note to be alerted to options for non-presenting observers. See:

<http://www.ancientmed.org/conference.htm>

7.8. Ninth Annual World Art Postgraduate Symposium - Sites of Sacrifice

School of World Art Studies and Museology
University of East Anglia
Friday 28th May 2010
Deadline: 12 April

The practices and concepts of sacrifice appear across geographies and cultures and through time from deepest antiquity to the present. Sacrificial acts can be religious and secular, communal and individual; a means of propitiating supernatural powers, bringing about political and social change, or inducing altered states through personal acts of abstinence and self negation. Sacrifice, therefore,

plays a crucial role in the ways in which human beings negotiate their position in cosmic, socio-political and private spheres.

This annual symposium is an opportunity for postgraduate students of art history, archaeology, anthropology and cognate fields to present their research in an open and sympathetic forum. Papers are invited which will address aspects of

the visual and material context and practice of sacrifice across time, place, culture and theory.

Abstracts of no more than 250 words for papers of 20 minutes in length should be submitted by 12th April to h.lunnon@uea.ac.uk or by surface mail to

the School of World Art Studies and Museology, University of East Anglia, Norwich, NR4 7TJ.

The symposium is free and open to all.

For registration please contact Beverley Youngman at b.youngman@uea.ac.uk

8. ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ – ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

8.1. British School at Athens. Position vacant: Collections Management Internship

Deadline: 26 March 2010.

The British School at Athens seeks a fixed-term (11 month), full-time Collections Management Intern to continue the work of the Stratigraphical Museum Curatorial Project under the direction of the Knossos Curator, Dr Doniert Evely. This project entails the cleaning, recording and repacking of all the School's holdings in the Stratigraphical Museum, and the maintenance of the Knossos databases on the School's *Museums and Archives Online* system. After training, you will be responsible for the daily conduct of the project, including supervision of one or two student interns. Residence in or near Knossos is a requirement (low cost accommodation is available

on site if required). There is a monthly fixed stipend of €1,000. The position is available from 1st May 2010, or sooner by negotiation.

Further details are available on our www.bsa.ac.uk. Informal enquiries may be addressed to the Knossos Curator:

(bsaknoso@otenet.gr).

The closing date for applications is Friday 26 March, 2010. Applications must be sent as e-mail attachments to school.administrator@bsa.ac.uk. Signed hard copy will be requested from shortlisted candidates. Interviews will be held in mid-April. For further information: [press here](#)

8.2. Macmillan-Rodewald Studentship

Deadline: 1 April 2010.

The British School at Athens offers an annual Studentship for advanced doctoral or postdoctoral research in any area covered by the School's mission statement. Applications are open to students engaged in advanced postgraduate research at UK universities.

The School is both the primary centre of British research in Greece for resident and visiting scholars and a hub of international research through its programme of seminars and conferences. It is the co-ordinating body for British archaeological fieldwork, and possesses outstanding Library facilities in many fields, as well as the Fitch Laboratory for archaeological science. The successful candidate will demonstrate high

standards of academic excellence and will be conducting genuinely innovative research either in an established discipline, or of an inter-disciplinary nature. Candidates should have completed at least one year of doctoral research by the time they take up the award. Holders of AHRC or equivalent awards eligible for overseas study support within the terms of their grant will not normally be considered. During their tenure of an award, students are expected to be resident in Greece for a minimum of eight months. When in Athens, they must reside at the School and will be expected to contribute to its scholarly life and administrative operation.

The holders of awards may re-apply for a second tenure, subject to academic performance. The Studentship is funded at the AHRC's London-based rate for postgraduate awards. Applicants should submit a CV and research proposal (maximum 1,000 words) which includes: a brief statement of the research question or questions, an outline of the overall research programme in its scholarly context, a timetable for completion, and the benefits for the research of residence in

Greece based at the School. Two references will be required. Applicants should ask referees to write directly to the School Administrator by the deadline.

Applicants should be prepared to attend an interview in London in May/June. Applications and references must be sent by 1st April each year to the School Administrator.

For further information: <http://www.bsa.ac.uk/>

8.3. Durham University. Department of Archaeology. Two NERC PhD studentships available starting October 2010.

The Department of Archaeology has two Natural Environmental Research Council funded PhD studentships starting in October 2010 to award to suitable applicants.

Please note that the studentship covers the full cost of tuition fees for UK students, pays an annual tax-free stipend for three years, and has an annual Research Support and Training Grant.

HOWEVER, PLEASE NOTE:

- UK students are eligible for fees, stipend and research costs
- EU students are eligible for fees but not stipend or research costs
- Non-EU students are unfortunately not eligible to apply

To apply for either of these studentships please

send:

- 1) Your Curriculum Vitae
  - 2) A covering letter explaining why you are well qualified for the project (s) for which you wish to be considered; People are encouraged to apply for both Studentship A and B; however, please note that if you are applying for both studentships, please provide a covering letter for each
  - 3) For Studentship A, please also be specific about which project you are interested in pursuing
  - 4) Two letters of recommendation in support of your application
- to Helen Wood, postgraduate secretary (Helen.wood@durham.ac.uk) by Monday 29th March.

For further information: <http://www.dur.ac.uk>

8.4. Appel à candidatures Prospection dans la vallée de Néapolis

(Mirambello, Crète) 7 juin - 4 juillet 2010.

Cette campagne de prospection est organisée dans le cadre d'une étude globale du territoire et des frontières de la cité de Lato, inscrite dans les programmes de l'École française d'Athènes. Il s'agit cette année de préciser la position de la frontière entre Lato et Dréros, dont des textes épigraphiques indiquent qu'elle se situait dans cette région.

Conditions de travail :

- la campagne se déroulera sur quatre semaines, du 7 juin au 4 juillet 2010

- les étudiants-stagiaires participent à toutes les opérations sur le terrain (ramassage, enregistrement) et dans les réserves (lavage, pré-inventaire des trouvailles)
- le séjour pour tous les stagiaires est pris en charge par l'École française d'Athènes, il est souhaitable que leur déplacement soit pris en charge par leur université

Candidatures :

- les candidatures (*curriculum vitae* détaillant les expériences de terrain et les projets d'étude et

/ ou professionnels et lettre de motivation) sont à adresser pour le 9 mars à Perrine Kossmann (perrine.kossmann@efa.gr)

- tous les dossiers seront examinés (niveau Licence 3 minimum souhaité ; expérience de terrain sur un chantier de fouille obligatoire ; vaccination anti-tétanique obligatoire)
- des conventions de stage seront établies entre l'EFA et l'université des étudiants retenus. À cet

effet, un certificat de vaccination antitétanique devra être fourni.

Renseignements complémentaires auprès de Perrine Kossmann (perrine.kossmann@efa.gr) et à l'adresse :

http://www.efa.gr/Formation/form_stages_pro.htm

ΜΗΝ ΞΕΧΑΣΕΤΕ να δείτε και τα προηγούμενά μας ενημερωτικά δελτία, καθώς πολλές ανακοινώσεις δεν έχουν λήξει ακόμα.

Για το δελτίο **No 8: 1-14 Μαρτίου** πατήστε τον παρακάτω σύνδεσμο (σελίδες 15-19):

http://www.aegeussociety.org/pdf/march/NACP8_1Mar10_Gr.pdf

Για το δελτίο **No 7: 14-28 Φεβρουαρίου** πατήστε τον παρακάτω σύνδεσμο (σελίδες 14-15):

http://www.aegeussociety.org/pdf/february/NACP7_15Feb10_Gr.pdf

και για το **No 6: 1-14 Φεβρουαρίου** πατήστε τον παρακάτω σύνδεσμο και δείτε τις σελίδες 12-16:

http://www.aegeussociety.org/pdf/february/NACP6_1Feb10_Gr.pdf

Neolithic tombs at Gougenheim (Bas-Rhin - France)

Για το γαλλικό άρθρο πατήστε: <http://www.inrap.fr>
Για το ελληνικό άρθρο: <http://www.arxaiologia.gr>

Το πρώτο Μινωικό ναυάγιο που βρέθηκε ποτέ

«Είναι το πρώτο Μινωικό ναυάγιο που έχει ποτέ βρεθεί και ανασκαφεί». Αυτά είναι, σύμφωνα με το περιοδικό *Archaeology*, τα λόγια της αρχαιολόγου-αρχαιοδύτη Ελπίδας Χατζηδάκη, που εργάζεται εδώ και οκτώ χρόνια στην Ψείρα, ένα νησάκι 2,41 χλμ. ανοιχτά της Β.Α. ακτής της Κρήτης, στον Κόλπο του Μεραμπέλου.

Διαβάστε το σχετικό άρθρο:
<http://www.arxaiologia.gr>

Διαβάστε το αγγλικό άρθρο:
<http://www.archaeology.org>

Στην Κνωσό βρέθηκε αγροτική κατοικία νεολιθικών χρόνων

Διαβάστε τα σχετικά άρθρα:
<http://www.tovima.gr>

<http://portal.kathimerini.gr>

Η περιπέτεια ενός πολίτη που ανακάλυψε αρχαία στο οικόπεδό του

Συνέντευξη του Νίκου Ψυχογιού στον Σταύρο Θεοδωράκη.

<http://www.tanea.gr>

9. ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΘΕΜΑΤΑ

Dynasty of Priestesses

By Eti Bonn-Muller

Evidence of a powerful female bloodline emerges from the Iron Age necropolis of Orthi Petra at Eleutherna on Crete.

For a quarter century, Greek excavation director Nicholas Stampolidis and his dedicated team have been unearthing the untold stories of the people buried some 2,800 years ago in the necropolis of Orthi Petra at Eleutherna on Crete. Until now, the site has perhaps been best known for the tomb its excavators dubbed "A1K1," an assemblage of 141 cremated individuals, all but two of whom were aristocratic men who likely fell in battle in foreign lands.

Διαβάστε το σχετικό άρθρο:
<http://www.archaeology.org>

The Archaeologist as Minotaur

By Shadi Bartsch

Βιβλιοκρισία της Cathy Gere, *Knossos and the Prophets of Modernism* (Chicago 2009).

Πατήστε: <http://www.tnr.com>

Σημαντικοί αρχαιολογικοί χώροι και έργα «χάνονται» λόγω έλλειψης κονδυλίων

Μαίρη Αδαμοπούλου

Η οικονομική στενότητα αφήνει στην τύχη τους σημαντικούς αρχαιολογικούς χώρους, «κλείνει» μουσεία, σταματά έργα και μας εκθέτει στους τουρίστες- όπως επισήμαναν και ξένα έντυπα. Στις δε υπηρεσίες δεν έχουν ούτε για σαπούνη και λάμπες!

<http://www.tanea.gr>

10. ΔΩΡΕΕΣ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΤΥΠΩΝ

Τα παρακάτω βιβλία και ανάτυπα δωρίστηκαν πρόσφατα στην **Αιγαιακή Βιβλιοθήκη**:

Από μέλος του Αιγέα:

- Ντούμας, Χ., Μαρθάρη, Μ. & Τελεβάντου, Χ., 2000. *Μουσείο προϊστορικής Θήρας, συνοπτικός οδηγός*, Αθήνα: Υπουργείο Πολιτισμού.
- Ξένες αρχαιολογικές σχολές στην Ελλάδα από τον 19ο στον 21ο αιώνα, Αθήνα: Υπουργείο Πολιτισμού, 2007.
- Δημοπούλου-Ρεθεμιωτάκη, Ν., Ρεθεμιωτάκης, Γ. & Ρωμιπούλου, Κ., 2007. *Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου. Προσωρινή Έκθεση*, Αθήνα: Υπουργείο Πολιτισμού – ΤΑΠ.
- Παπαδόπουλος, Σ., 2002. *Η μετάβαση από τη Νεολιθική στην Εποχή του Χαλκού στην Ανατολική Μακεδονία*, Αθήνα: Υπουργείο Πολιτισμού – ΤΑΠ.
- Κυπαρίσση-Αποστολικά, Ν., 2001. *Τα προϊστορικά κοσμήματα της Θεσσαλίας*, Αθήνα: Υπουργείο Πολιτισμού – ΤΑΠ.
- Γκιώση, Σ., Κρινή, Μ., Μαραγκού, Θ. & Πρόκος, Π., 2002. *Σεισμοί και αρχαιότητες. Προληπτικά και πρώτα σωστικά μέτρα*, Αθήνα: Υπουργείο Πολιτισμού – Διεύθυνση Συντήρησης Αρχαιοτήτων.
- Θέμελης, Π.Γ., 2002. *Αρχαία Ελεύθερα, ανατολικός τομέας*, Αθήνα: Υπουργείο Πολιτισμού – ΤΑΠ.
- Σαλλιώρα-Οικονομάκου, Μ., 2002. *Λαυρεωτική. Το Μουσείο του Λαυρίου*, Αθήνα: Υπουργείο Πολιτισμού – ΤΑΠ.
- Βλασσοπούλου-Καρύδη, Μ., 2008. *Πήλινα μυκηναϊκά ομοιώματα καθισμάτων και καθιστά ειδώλια*, Αθήνα: Υπουργείο Πολιτισμού – ΤΑΠ.
- Τσατσοπούλου-Καλούδη, Π., 2005. *Εγνατία οδός. Ιστορία και διαδρομή στο χώρο της Θράκης*, Αθήνα: Υπουργείο Πολιτισμού – ΤΑΠ.

- Δακορώνια, Φ., 2006. *Αρχαιολογικό Μουσείο Αταλάντης*, Αθήνα: Υπουργείο Πολιτισμού – ΤΑΠ.
- Sackett, L.H., 2006. *Ο κούρος του Παλαικάστρου. Ένα χρυσελεφάντινο αριστούργημα της μινωικής γλυπτικής*, Αθήνα: Υπουργείο Πολιτισμού – ΤΑΠ.
- *Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο. Η Προϊστορική Συλλογή*, Αθήνα: Υπουργείο Πολιτισμού – ΤΑΠ, 2005.

Από τις ανασκαφές Δισπηλιού:

- *Ανάσκαμμα*. *Ανασκαφικό περιοδικό* 1 (2008), 2 (2008), 3 (2009).

Από τον Ιωάννη Βαραλή:

- Βαραλής, Ι.Δ., & Πίκουλας, Γ.Α. (επ.), 2009. *Μνήμη Τασούλας Οικονόμου (1998-2008)*, Βόλος: Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.

Από τον Αλέξανδρο Μαζαράκη Αινιάν:

- Mazarakis Ainian, A. (ed.), 2007. *Oropos and Euboea in the Early Iron Age. Acts of an International Round Table. University of Thessaly, June 18-20, 2004*, Βόλος: Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.

Από το Νομισματικό Μουσείο:

- Δρούγου, Σ., Ευγενίδου, Δ., Κρίτζας, Χ., Καλτσάς, Ν., Πέννα, Β., Τσούρτη, Η., Γαλάνη-Κρίκου, Μ. & Ράλλη, Ε. (επιμέλεια), 2009. *ΚΕΡΜΑΤΙΑ ΦΙΛΙΑΣ – Τιμητικός τόμος για τον Ιωάννη Τουράτσογλου*, Αθήνα: Νομισματικό Μουσείο.

Τους ευχαριστούμε θερμά.

Σημείωση:

Τα μέλη του Αιγέα μπορούν να δανείζονται για κάποιο μικρό χρονικό διάστημα βιβλία, που έχουν εκδοθεί από το 1970 και μετά.

Με την ευγενική υποστήριξη

Εάν γνωρίζετε άλλα νέα ή εκδηλώσεις (στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό) ή θέλετε να γνωστοποιήσετε κάποια πρόσφατη δημοσίευσή σας, στείλτε μας ένα email για να τα συμπεριλάβουμε σε κάποια από τα επόμενα ενημερωτικά δελτία.

Αιγείς – Εταιρεία Αιγαιακής Προϊστορίας
Λητούς 6, 15124 Μαρούσι, Αθήνα

Email: info@aegeussociety.org, URL: www.aegeussociety.org

Χρειάζεται να εκτυπώσετε το δελτίο αυτό; Παρακαλούμε, σκεφτείτε το περιβάλλον!